

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ

1. Προσωπικά στοιχεία

Όνομα: Ελένη

Επώνυμο: Παναρέτου

Ημερομηνία γέννησης: 5 Αυγούστου 1958

Τόπος γέννησης: Αθήνα

Διεύθυνση οικίας: Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, γρ. 601

Ηλεκτρ. ταχυδρομείο: erapar@phil.uoa.gr

2. Σπουδές

1995. Διδακτορικό δίπλωμα στη Γλωσσολογία. Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Θέμα διατριβής: «Κειμενικές Λειτουργίες της Στίξης. Μελέτη της στίξης στο λογοτεχνικό κείμενο».

1987. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Γλωσσολογία (DEA). Πανεπιστήμιο Paris VII.

1980. Πτυχίο Φιλολογίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών

1976 Απολυτήριο Γυμνασίου.

3. Διδακτική δραστηριότητα

3.1. Πανεπιστημιακή διδασκαλία

Προπτυχιακά μαθήματα τμήματος Φιλολογίας

1984-1986 Φροντιστηριακά μαθήματα και καθοδήγηση φοιτητών για τη συγγραφή πτυχιακών εργασιών.

1988-2009 Θεωρητική Γλωσσολογία (Α' εξάμηνο ΤΓΣ, Α' και Β' εξάμηνο ΤΑΣ, Α' εξάμηνο ΦΠΨ, Β' εξάμηνο Ιστορικό-Αρχαιολογικό, Α' εξάμηνο Φιλολογικό).

1997-98 Ιστορικο-συγκριτική Γλωσσολογία (Β' εξάμηνο Ιστορικό-Αρχαιολογικό)

2006-20013 Κειμενογλωσσολογία (Ζ' Φιλολογικό, Ζ' Γλωσσολογικό, Ζ' Μεσαιωνικό και Νέο Ελληνικό)

2006-20013 Γνωσιακή Γλωσσολογία (επιλογή στο ΣΤ' Γλωσσολογικό)

2011-2013 Υφογλωσσολογία (επιλογή στο Η' Γλωσσολογικό)

1992-2013 Επίβλεψη πτυχιακών εργασιών (Η' εξάμηνο Κατεύθυνση Γλωσσολογίας).

Μεταπτυχιακά μαθήματα τομέα Γλωσσολογίας

1996-2003 Κειμενογλωσσολογία (σε συνεργασία με τις κκ Μ. Κακριδή-Ferrari και Σ. Κουτσουλέλου-Μίχου)

2003-2013 Γνωσιακή Γλωσσολογία.

1998-2008 Λεξιλόγιο στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Τεχνολογισσία» του Τομέα Γλωσσολογίας.

Συμμετοχή σε Μεταπτυχιακά προγράμματα άλλων Τμημάτων και Πανεπιστημίων

1999 Τμήμα Μετάφρασης και Διερμηνείας Ιονίου Πανεπιστημίου (Κέρκυρα). Σεμινάριο: Κειμενογλωσσολογία. Διάλεξη με θέμα «Ο ρόλος του περιβάλλοντος στην κειμενική ανάλυση».

2000-5 Τμήμα Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Σεμινάριο: Κριτική έκδοση κειμένων. Διάλεξη με θέμα: «Η στίξη των λογοτεχνικών κειμένων».

2005-08 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης Παντείου Πανεπιστημίου. Σεμινάριο: Ερευνητική Μεθοδολογία, μαθήματα με θέμα «Θεσμικός Λόγος: Η Γλώσσα της Διοίκησης» (σε συνεργασία με τον κ. Γούτσο)

2009 Τετράωρο σεμινάριο με θέμα «Διδασκαλία του θεσμικού λόγου σε ενηλίκους», στα πλαίσια σειράς σεμιναρίων που οργανώθηκαν από το σχολείο Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ.

3.2. Άλλες διδακτικές δραστηριότητες

1995-20013: Διδασκαλία Ελληνικής σε ξένους στα πλαίσια του Προγράμματος Θερινών Υποτροφιών Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΘΥΕΣΠΑ).

2002-2004: Διδασκαλία στο πρόγραμμα “Ακαδημαϊκή & Επαγγελματική Αναβάθμισης Λειτουργών Α/βάθμιας Εκπαίδευσης” του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αντικείμενο «Νεοελληνική Γλώσσα»

4. Εποπτεία διδακτορικών διατριβών (επιλογή)

Γεωργακόπουλος Θανάσης (υποστηρίχτηκε το 2011): «Γνωσιακή προσέγγιση της σημασιολογικής αλλαγής των προθέσεων της Ελληνικής: η περίπτωση της *είς*».

Βασιλειάδου Ρεβέκκα (σε εξέλιξη): «Πολυσημία και συνδυαστικότητα. Η περίπτωση των επιθέτων *δυνατός* και *ισχυρός* στις συνάψεις Επίθετο +Ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής».

Καπόπουλος Χρήστος (σε εξέλιξη): «Δικαστηριακός Λόγος».

Κονιαβίτης Γρηγόριος (σε εξέλιξη): «Προφορικός και γραπτός δικαστηριακός λόγος: συγκριτική μελέτη των μαγνητοφωνημένων πρακτικών με τη γραπτή απόδοσή τους».

5. Εποπτεία διπλωματικών εργασιών (επιλογή)

Αγιασοφίτη Δήμητρα (2012): Υποκειμενικότητα και αντικειμενικότητα στη λογοτεχνία. Αξιοποίηση των θεωρητικών παραδοχών του Ronald w. Langacker στο διήγημα «*το Άμάρτημα τῆς μητρός μου*» του Γεωργίου Βιζυηνού

Μίχου Ιφιγένεια (2012): Οι Διαδικασίες Θεώρησης στη Λογοτεχνία: Γνωσιακή Προσέγγιση στο έργο του Ν.Γ. Πεντζίκη «*Η Αρχιτεκτονική της Σκόρπιας Ζωής*»

Μπακογιάννης Αλέξανδρος (2012) Γνωσιακή ανάγνωση της ελληνικής υπερρεαλιστικής ποίησης: Η γνωσιακή θεωρία ως αφετηρία για τη γλωσσολογική ανάλυση της λογοτεχνίας

6. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

2010: Συμμετοχή στο πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ: «Φωνητική της Ελληνικής και εκπαιδευτικές εφαρμογές». Συντονιστής Α. Μποτίνης.

2009: Επιστημονική υπεύθυνη ερευνητικού προγράμματος «Καποδίστριας» (αριθμ. 70/4/7606) με τίτλο “Οι γραμματικές κατηγορίες στα κειμενικά είδη”.

2007: Επιστημονική υπεύθυνη ερευνητικού προγράμματος «Καποδίστριας» (αριθμ. 7606) με τίτλο “Εισαγωγή στη Γνωσιακή Γλωσσολογία”.

2006-10: Επιστημονική υπεύθυνη ερευνητικού προγράμματος «Καποδίστριας» (αριθμ. 7606) με τίτλο “Το νομικό κείμενο. Κειμενογλωσσολογική ανάλυση.

7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

- Διευθύντρια Τομέα Γλωσσολογίας (2013)
- Μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας
- Μέλος της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. ΒΙΒΛΙΑ

2011. Παναρέτου, Ε.: *Θέματα Γνωσιακής Γλωσσολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

2009. Παναρέτου, Ε. *Νομικός Λόγος. Γλώσσα και δομή των Νόμων*. Αθήνα: Παπαζήσης.

2005: *Νόμοι και κανόνες δικαίου. Γλωσσικά και κειμενικά χαρακτηριστικά*. Περιοδικό “Παρουσία”, Παράρτημα αρ. 63. Αθήνα.

2. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ (επιμέλεια)

2007: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών: *Γλωσσικός περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού*. Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα.

2006: Δ. Γούτσος, Σ. Κουτσουλέλου, Α. Μπακάκου, Ε. Παναρέτου: *Ο κόσμος των κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

3. ΑΡΘΡΑ

- 2013 (υπό έκδ). Γλώσσα και Ποίηση. Η συμβολή της Υφολογίας στη διδασκαλία της ποίησης. Στον τιμητικό τόμο για τον Ν. Μήτση.
2012. Αποτελέσματα της γλωσσικής μεταρρύθμισης του 1976 στον θεσμικό λόγο: κριτική ανάλυση-προτάσεις βελτίωσης. Πρακτικά συνεδρίου: 35 χρόνια από τη γλωσσολογική μεταρρύθμιση. (Δίον Πιερίας, 4-6 Νοεμβρίου 2011) στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://ins.web.auth.gr>.)
2012. Elina Nirgianaki¹, Eleni Panaretou,, Evripidis Garantoudis Prosody and punctuation of poetic speech in Greek. Στο: Proceedings of ISCA Tutorial and Research Workshop on Experimental Linguistics ExLing 2011, 25-27 May 2011, Paris, France.
2011. Mozer, A & E. Panaretou: "Why a mother's rule is not a law: the role of context in the interpretation of Greek laws. Στο Fetzer, A. & E. Oishi (eds.): *Context and Contexts*. Parts meet whole? Amsterdam: Benjamin, 11-40.
- 2010α. Chaida, A., E. Nirgianaki & E. Panaretou: "Text punctuation and prosody in Greek". Στο A. Botinis (ed.) *Proceedings of ISCA Tutorial and Research Workshop on Experimental Linguistics*. Athens: University of Athens, σσ. 25-28.
- 2010β. Παναρέτου, Ε.: "Δικανική Γλωσσολογία". ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ 78, σσ. 46-47.
2009. Α. Μόζερ & Ε. Παναρέτου. "Χρόνος, άποψη και τροπικότητα στο νομικό κείμενο". Στο: ICGL. Πρακτικά του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 30 Αυγούστου-2 Σεπτεμβρίου 2007, σσ. 1013-1026 (cd-rom)
2008. Παναρέτου, Ε. "Η εξειδίκευση στο κείμενο". Στο: Α. Μόζερ, Α. Μπακάκου-Ορφανού, Χ. Χαραλαμπάκης, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου: Γλώσσας χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 430-442.
- 2007: Μπακάκου-Ορφανού Αι. & Ε. Παναρέτου. "Οι λειτουργίες της ερώτησης σε δύο κειμενικά είδη". Στο: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (επιμ.) Γλωσσικός περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα.
- 2006α. Παναρέτου, Ε. "Κειμενικά υπο-είδη: Οι δικαστικές αποφάσεις". Στο: Δ. Γούτσος, Α. Μπακάκου-Ορφανού, Σ. Κουτσουλέλου, Ε. Παναρέτου (επιμ.): Ο κόσμος των κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 127-139.

- 2006β. Παναρέτου, Ε. “Η γλώσσα των νόμων”. Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ν. Rilski, Blagoevgrad της Βουλγαρίας, τόμος 4, σσ. 271-280.
- 2006γ: Παναρέτου, Ε.: “Παρατηρήσεις πάνω στις λόγιες και λαϊκές λέξεις της Ελληνικής.” Στο: Προμπονάς, Ι. & Π. Βαλαβάνης (επιμ.) Ευεργεσίου. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό. Τόμος Α. Αθήνα Ε.Κ.Π.Α, σσ. 145-152.
- 2005: Μπακάκου-Ορφανού, Αι. & Ε. Παναρέτου, “Η λειτουργία της ερώτησης στο μη διαλογικό κείμενο”. Στο: Γ. Κατσιμαλή, Α. Καλοκαιρινός, Ε. Αναγνωστοπούλου & Ι. Κάππα (εκδ.): 60 Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003. Ρέθυμνο: Εργαστήριο Γλωσσολογίας (cd-rom).
- 2004: Παναρέτου, Ε.: “Η στίξη ως σκηνοθετική οδηγία: Ο Θίασος του Θόδωρου Αγγελόπουλου.” Διαβάζω 457 (Δεκέμβριος), σσ. 106-110, ανατύπωση: περιοδικό Κ (Νοέμβριος 2005).
- 2003α: Παναρέτου, Ε.: “Το κειμενικό είδος των νόμων. Βαθμός πρωτοτυπικότητας και θέση τους στο είδος της αποικίας.” Στο: Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα Πρακτικά της 23ης Ετήσιας Συνάντησης του Τμήματος Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. 17-19 Μαΐου 2002. Θεσσαλονίκη: Τομέας Γλωσσολογίας, τ. Α΄, σσ. 65-75.
- 2003β: Παναρέτου, Ε.: “Ιστορία της ελληνικής γλώσσας.” Στο: ΕΛΛΑΔΑ. Ιστορία-Πολιτισμός. Αθήνα: Δομή, σσ.246-249.
- 2002α: Παναρέτου, Ε.: “Κειμενικές λειτουργίες της στίξης στα λογοτεχνικά κείμενα”. Στο: Εκδοτικά Προβλήματα και Απορίες. Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Γ. Π. Σαββίδη. Αθήνα, 16-17 Ιουνίου 2000. Αθήνα: Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού, σσ. 130-139.
- 2002β: Παναρέτου, Ε.: “Ο σύγχρονος γαστρονομικός λόγος”. Γλωσσολογία 14, σσ. 117-135.
- 2002γ: Παναρέτου, Ε.: “Ο γαστρονομικός λόγος”. Στο: Ch. Clairis (ed.): Recherches en Linguistique Grecque II. Γλωσσολογικές Έρευνες για την Ελληνική Paris: L’Harmattan, σσ. 135-138.
- 1999: Παναρέτου, Ε.: “Η πολυφωνικότητα του κειμένου,. Ευθύς, πλάγιος και ελεύθερος πλάγιος λόγος”. Στο: Ελληνική Γλωσσολογία. Πρακτικά του Γ’ Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα (επιμ. Α. Μόζερ). Αθήνα: Ελληνικά γράμματα, σσ. 745-752.
- 1996: Κατσιμαλή, Γ. & Ε. Παναρέτου: “Η μεταφορά του Συντάγματος στη Δημοτική. Παρατηρήσεις στο ύφος και τη γλώσσα”. Στο: Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τομέας

Γλωσσολογίας (εκδ.): Συνέδριο για την Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα 29 Νοεμβρίου-1 Δεκεμβρίου 1976-1996. Είκοσι Χρόνια από την Καθιέρωση της Νεοελληνικής (Δημοτικής) ως Επίσημης Γλώσσας”. Πρακτικά συνεδρίου. Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τομέας Γλωσσολογίας, σσ. 171-181.

1987: Παναρέτου, Ε.: Λήμμα «Στίξη». Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος-Larousse-Britannica».

1986: Παναρέτου, Ε.: “Γλωσσολογική προσέγγιση του λογοτεχνικού ύφους”. Διαβάζω 144, σσ.34-37.